

Зміст

<i>Пролог</i>	9
Частина перша	13
Частина друга	135
<i>Епілог</i>	250
<i>Подяки</i>	252

ДИТИНОЮ я мала таємну хворобу. Варто було мені надовго залишитися вдома самій, як я починала нишпорити. Нервово. Постійно. Всюди. Я мала нюх на приховані скарби. Або ж просто була гризуном чи песиком-тер'єром у минулому житті.

Щосереді, коли мама вирушала в робоче турне — прибирати в ювелірній крамниці (у нас було чимало крадених прикрас) і тютюновому кіоску (ми ніколи не платили ні за марки, ні за телефонні картки), — я сиділа перед телевізором. Або читала, якщо раптом «Будиночок у преріях»¹ наганяв нудьгу. А потім, зачитавши до дірок пошарпані дитячі книжечки, із запалом в очах бралася перевертати будинок догори дригом. У комоді, посеред маминої білизни й нічних сорочок,

---

¹ *Little House on the Prairie* — американський вестерн-серіал, що виходив у 1974–1983 роках.

я завжди затримувалася перечитати сімейну книгу й погортати старі консульські папери, перекладені й завірені печатками.

Ці іспанські реліквії нагадували про моє походження, а ще про втечу батьків і їхнє минуле життя, сховане за невимовно старими, брижуватими й напівпрозорими папірцями. Потім я залазила в шафи, протискалася за одягом на вішаках і нишпорила. Одного дня наполегливість принесла свої плоди.

Я виявила п'ять півторалітрових скляних пляшок з-під апельсинового соку. У них не було нічого особливого, але в прозорому склі, за зображенням розрізаного навпіл цитруса, я побачила мамин скарб. Закорковані пляшки по вінця повнилися десятифранковими монетами. Я взяла їх до рук — та оскаженіла. Брала їх одну за одною та висипала гроші на ліжко, доки купа золота не стала такою ж, як у дядька Скруджа чи Гарпагона¹. Занурила в неї долоні. Так приємно було відчувати, як пальці розчиняються в морі багатства! Я ніколи не бачила стільки грошви. Із

---

¹ Головний герой п'єси Ж.-Б. Мольєра «Скупий, або Школа брехні».

годину перемішувала й пестила монети, а тоді лишила десяток срібняків — тобто сто франків — собі. Потім сховала мамин скарб у глибини шафи, наче нічого не сталося, і знову ввімкнула телевізор. Щоб заспокоїти нерви, випила повну склянку сиропу від кашлю «Неокодіон», який стояв на комоді. Мені подобалися його карамельний смак і зефірна текстура. А відтак, перетворившись на м'який мольтон, я розтанула на ліжку й усміхнено заснула під серію «Хто тут бос?»¹.

Спляча красуня у власному королівстві, я зростала в оточенні своїх фотографій: шкільних портретів у рамках, світлини з китайського ресторану, знімків маленької мене. І всюди вираз щастя. Щирий. У шафу для посуду, на полиці, у батьків гаманець — мій портрет проникав усюди. Кольорове тло, тонкий светр із поліестеру, чуприна й маленькі, наче порцелянові, зубки виблискували на глянцевому папері. Наше заховане в глибинах театру помешкання було віттарем, зведеним на честь мене — чорнявої дівчинки з косо підстриженим чубчиком, товстою косою

---

¹ *Who's the Boss?* — американський ситком, що виходив у 1984–1992 роках.

до попереку й зеленими очима, примруженими від широкої усмішки. Я була наївною дурнюнею, яка виразом обличчя нагадувала отих зниклих безвісти дітей.

Мої дні народження рясно зафіксовані на фотопапері «Кодак Роял», але на тих зображеннях ніколи не зринала жодна інша дитина чи шкільний друг. Мене оточували старигані, курці, вусані, жінки з хімічною завивкою і підведеними синьою тушшю очима. З року в рік з'являвся беззубий чоловік невизначеного віку в баскському береті, Чема, — він усміхався самими ясними попелястого кольору та, здавалося, зійшов із картини Гої. Ні тітки, ні дядька, ні двоюрідних сестер і братів, ні дідусів і бабусь. Ніякої родини. Ми були просто групою іспанських іммігрантів, що познайомилися в Парижі. Для них я ставала приводом парадно вдягнутися, дістати дешеве шампанське й сигарили. Іноді в кадрі траплялися й інші діти, загублені, як і я, у морі дорослих, але моїх однокласників там не було — тільки донька батькових друзів чи син продавця тютюну з крамниці на розі.

***

На восьмий день народження я вирішила, що стомилася й хочу таке саме свято, як і в решти одноліток. Наприкінці жовтня, за тиждень до доленосної дати, я власноруч зробила запрошення на кольоровому картоні, який поцупила в кабінетах дирекції. Як «Голлмарк», тільки ручної роботи. Я писала великими літерами. Із сердечками, зірочками, сонечками й веселкою.

ЗАПРОШЕННЯ НА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ МАРІЇ

СЕРЕДА 2 ЛИСТОПАДА

АДРЕСА: ВУЛИЦЯ МІШОДЬЕР, БУДИНОК 4-А,
75002, ПАРИЖ

До того часу однокласники запрошували мене на день народження один-єдиний раз: Мідорі святкувала восьмиріччя. Гульки влаштували в «Макдональдзі» в районі Ле-Аль. Вигнута жовта літера «М» на червоному тлі мала на нас, дітей, такий само вплив, що й Ісус на хресті — на свідків Єгови. Я відкрила для себе чизбургер у затишному американському ресторанчику, що миттю перетворило Мідорі на мою найкращу подругу. Ця дівчинка з'явилася посеред навчального року, мов іншопланетянка. Напів'японка й напівбразилійка,